

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI és VEGYES TARTALMU MEGYEI KÖZLÖNY.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden (félven) és csütörtökön.

Hirdetések és előzetések fölvetékek és egyes számok kaphatók helyben: Muzsik és Partics könyv- és könyvnyomdájában, Schön Adolf könyvkereskedésében, Hay Sándor dohánytöredékjében, valamint hirdetések s nyilrtéri közlemények egy a fővárosi mint a külföldi összes hirdetési irodákban. — Egy szám 10 kr. (Félves 5 kr.)

ELŐFIZETÉSI DÍJ,	
Helyben, házon kívül:	
Egész évre	8 frt.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „
vidékre postán küldve:	
Egész évre	9 frt. — kr.
Fél évre	4 „ 50 kr.
Negyed évre	2 „ 25 kr.
Néptanítók helyben:	
Egész évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „
Negyed évre	1 „ 50 „
Néptanítók vidéken:	
Egész évre	7 frt. — kr.
Fél évre	3 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 75 „

Szerkesztési iroda és kiadóhivatal:
Sólet- s oendes-utca sarkán, Hofeneder-féle házban, hová minden a lap szellemi előzetése, az előzetések és hirdetések is küldendők.
Bérmunkán levélnekem fogadjatok el, ha iratok nem adának vissza.
Szerkesztési értekezései: d. e. 11 óráig 12-ig és d. u. 3-otól 5 óráig.

Apponyi Albert gróf megfelelt.

Pár nappal előbb Tisza Kálmán miniszter elnök beszélt nagyváradi választói előtt: a véletlen úgy akarta, hogy a kormányelnök szavaira hamarosan megjöjjön a felelet.

Mit mondott Tisza Kálmán? Igy föltenni a kérdést merészebb, mint azt kérni: mit tett?

És mégis... mit mondott a kormányelnök? Azt mondta, hogy mint addig egy ezután is nyírbahni fogja alkotmányos jogainkat, s merészen oda vetette választói szemébe, hogy a sajtószabadságtól is meg akarja fosztani hazánkat.

Ez a mondása Tisza Kálmánnak teljesen összhangzik tetteivel, az indok éppoly család, mint minden tettének indoka, s ha van a mivel ellentétben áll az, a mit ma mondott, csupán a nemzet gondolkodás módja, melylyel azonban még tegnap is egyetértett.

És ennek ellenében mit mondott Apponyi?

Ha mondat mondás ellenébe lehet állítani, ha van súlya és nyomatéka annak, a mit egy kormányelnök s annak ellenlábasa a nyilvánosság előtt elmond, — úgy akkor Apponyi Albert gr. jászberényi beszéde olyan hatalmas vágás volt Tisza Kálmán el-

bizakodottságán, hogy attól megriad az egész mameluk-tábor, összedugja fejét s kénytelen-kelletlen beismeri, hogy: minden szava igazság volt!

Olyan egyszerűen, keresetlenül, nem akarva phrázissal hatni Apponyi gr. ezeket mondá:

Hallottátok? Tisza Kálmán rendkívüli eszközököz akar nyúlni. El akarja némtatni a szabad sajtót. Ezt én nem akarom! Tisza Kálmán meg akarja hosszabbítani a képviselőség éveit, hogy könnyebben szerezheszen magának többséget, s hogy a nép minél gyérebben bírálhassa tetteit. Ezt sem akarom!

Tisza Kálmán minden áron miniszter-elnök akar lenni s azért már előre kijelenti, hogy ő a vámszövettséget Ausztriával fenn akarja tartani kerülni az bármibe, elmondja ezt fűhangon, hogy hadd hallják túl a Lajtán. Ezt sem tartom egy kormány elnökhez méltónak.

Tisza Kálmán s hívei rossz néven veszik, hogy Apponyi gr. bejárja a hazát s fölvilágosítja a népet a haza állapotáról.

Gúnyosan említi a „vándor apostolokat. Apponyi önzetesen emeli föl fejét, s azt feleli rá: igaz, én a nép embere akarok lenni.

S milyen neveltség akkor a jelenlegi elbizakodott kormány, midőn

előbb Apponyit minden áron a papok szoldjában álló reakcionáriusnak, a konzervatívizmus főistájának híresztelték, s most egészen ellenkezőleg abban gyönyölkék ki, hogy demokrata, nyílt szívű, s a nép embere akar lenni.

Ha valaki buggadtn bírálja a vadakat, melyekkel az ellenék a kormányt illeti, s viszont azokat, mikkel a kormány az ellenéket illeti: nyilván való lesz előtte, hogy míg az ellenék minden vádjá mellett a tettek özjane tanusodik, s a kormánypart vádjai omaguktól laptnak össze s váltanak színt s alakot, mint a hogy szintváltó s alakoskodó maga a kormány is.

Apponyi Albert gr. jászberényi beszéde egy bomba volt, mely a mameluki táborban szétpattanva olyan ijedelmet keltett, hogy még ma is visszhangzik a jalkiáltás.

De — még csak ártatlan bomba volt.

Harezi jelszó csupán, mely az elkeseredett háborút jelzi. Az útközet ott a parlamentben lesz.

S a nemzet ahtattal tekint a bekövetkező útközet elé, s tisztá szívből óhajtja az igaz győzelmet az erőszak ellen.

A nép reméli, s hisz... Reménye valósnul fog, mert hitje

szent. Apponyi s Szilágyi — mindkettő számtalanszor beigazolta önzetlen hazafiságát, — s be fogja is mindkettő igazolni azt, hogy nem önérdék az, a miért közödenk, de hazánk legszembetűnőbb lét-érdekei, melyeket föladni anyi, mint elárulni a hazát.

Az emlékeztetés jászberényi beszéde, hogy a kegyeletnek adóznunk vele, mi is egész terjedelmében hozzuk.

Hangok a megyéből

— Nyílt levél Szemző István urhoz. — V.

Kedves Barátom!

Ha Tisza Lajos gróf ömeté, dicőszent mártoni választótól elbucúzva nem tartja azon, az ellenzéki pártok ellensúlyos vádakkal terhelt beszédjét és egylékezet alatt nem teszi testvérje Tisza Kálmán legnagyobb status férfinak Apponyi grot socialdemocrata antiszemita és vándor kortes vezérnek, a közjögi ellenéket pedig együttvéve mind fordalmárnak, úgy bizony eszembe sem jut, hogy egy új parlament megnyitása küszöbén állunk és azért szükséges, hogy az abban ténykedő pártok felett a fügönyt ki ne szelöstözzék, Roma locuta est és ezen beszéd folytán a világnak egy családából több jutott: Tudnillik nem következik, ha valaki gyenge miniszter volt, eoipo más jeles szóoknak is kell lenni. Hiába a világfordogandó. Ki hitte volna, hogy az akkor még félvér Tisza Lajos Deak párti közlekedési miniszter,

A „Zombor és Vidéke“ tárczája.

A nagy esztádi áttérés

(Elbeszélés.)
írta: Bányai Géza.

De capite foetet piscis.

Erdélyben történt ez az elbeszélendő historia, abban a kis országban, melyről azt mondja a költő, hogy: „Szép vagy Erdély, szép és szerencsétlen, koporsóban mosolygó halott.“

S ha már egy egész ország az, milyen szerencsétlen, nyomorult lehet hát még egy szegény kálmányi pap.

Lássuk csak példálul a nagy esztádi pad conventióját.

Egy kalangya rozs minden ágától s ugyanannyi zab (szegény tiszteletem Murvai László ugyan mivel vehető lovasokát is e zabon?) két két szekeér tuzi fe (koldhosnak is választásba befelle); más fél veder must s kinek hora nem terem, ennek árába 10 kr (notabene történetünk idejében senkinek sem terem már bora) továbbá 3—3 sing vészson az özevgyasszonyoktól; aztán egy napzám, vagy ennek megváltásáa 20 kr, s végül a stola; eske tés és tenesztés 1 frt, (no ez is félmegey évenként vagy 25 frtal) keresztelésért pedig egy kánikulus csirke meg egy kenyér.

S a hívek száma alig üti meg a 400 lelket.

Tessék aztán a nagy esztádi papnak leköltö predikálni, hogy milyen jó miné-

künk a mi szemekkel nézni a napot. Az ám! Csak az állunk föl ne kopjék a nözésben.

Azt kérde egyszer Murvai úgy szóbeszéd közben az uraság? „Tisztolt, hogy mennyi fizetés van az udvarból?“

— Bizony az instalom alásan fölmegey 300 frtra is.

— No elég számárság ennyiért szolgálni, érti, kend?“

— Értem instalom alásan.

— De mivelhogy nekem se jár ki több fizetésem, én is ép olyan számár volnék mint kend, ha én nem az ur Jézus Kristus szolgálatán — Herlevra Isten.

Szilvás tisztartott uram aztán mindenképen el akarta hitetni az ő urával, nagy-ságos, de mivel hogy Erdélyben vagyunk, hát méltóságos keresztos Péter ural, hogy ő, már t. i. Szilvás uram, számár s ezt a tiszteletem ur szavai után erősen bizonyítottatta is; de erős elhatározása is lévén, hogy ezentel nem fog számár maradni; a méltóságos urnak 50 font turópótlékkal kelle ki emelni őt a nagyfölnök osztályából.

Hát Murvai? Nő neki nyegvasok nem adtak ám semmi féle pótlékot s éppen a méltóságos úr nem, a kitől különben sem fogadna el semmit sem. — Ugy nem tessék neki ez az ember. Templomba solem jár; hanem a helyett annál szorgalmasabban forgatja az „ördög bibliáját“ vendégeivel kik között mindennapos az 5 testi-lelke, ráta Maklári Vinco, a szomszéd lészölte plébános. — Egyházi gyűléseken sohasem látható, végezékek nélküle, a mit tudnak, szavazannak meg a papnak hatlosas

hintót vagy tartásak kukórciaesutkával — mi köze hozzá?“

Pedig csupán nemzetiségi szempontból is felkérőlhathat szegény egyháza ügyét: a nép észrevet-hetlöz előadósodik, a esztáiban egymás között előlöz beszélnek a magyar kálmányisták, a gyermek ajkán az első szó olták s a szobanekes erkölcs-tana a „ez mi inty és ha fel. Dülbölhöz vannak a magyaz szókások, erkölcsök, dülbölhöz a kősz fogorvny, hova a harangozó mindig ana nagygyűléseken mászik fel, hogy: „no uram Isten, ha egy kősi szlet adsz, a két esengettyel együtt a tornyot is leharangozom magamra a földre.“

Szülvédnek. Most ugyan még csak a fekete földig vagyunk megazalódva, de majd előjön az idő, hogy a gyalakzat sorában fogunk beverni és az Isten nem fog minket kiemelni onnan ti mutatottok. Keresztes Péterek, kik közönyösen nézitek egyházatok falainak repedéseit, mely részeken nezetellenes ortán akar útat találni.

De vajlon e sa k közönyös vagy-e te méltóságos úr?“

Néz; egyetlen lánykád arca miatt oly hideg, ha rád tekint? Mért hűződik össze két szemöldöke és nem felel, ha a harangozó után kérdőzeted is: „Mar megint a farnyort látogatód kis szenteskedő?“

Semmi sem fájtát talán oly méltán, mint ha hitünkbelől gyűnt éznek. Szegény Gizella mindig könnyes szemekkel megy a templomba, de elmegey mindig, lelke csak ott van igazán otthon, hol bugzón imádkoz vagy éri mintha sokat szenvedett édesanyja leszálna hozzá az eglől, hogy meg hallgassa imáját s rámondta az „aunt.“

de bugzón jár a templomba azért is, hogy szöjlon tekintetével áhhoz a fiatal szögür alakhoz ott a szókészek: hogy megmondja neki: nézd én lélekbel! „Imádkozom mint te, remélek, mint hiszem hogy te tudsz remélni és... de tovább nem merj önálló-másít föltenni, aztán csak kérdj tekintetével: „Mért nézsz rám oly megöló szemekkel mintha azt akarnád mondani: neked nincs jogod ott imádkozni, a hol én imádkozom, miert gyűlölsz azt, a kit arra tanított, hogy „szerez elsenedséget is!“

Oh nem te rád néz oly sütöten a lelkész, „szegő [kics] [leányka],“ hanem arra a külön székre, melyet apád azért csináltott, hogy legyen hely a Isten házában, a honnan kinyúlvolhassa apái hitét, hogy apád... de hogy érthetné ed a te szelid vallásos lelked? — apád atheista.

Erdőj most haza s ne tudj, hogy a lelkészre milyen meglepetés vár otthon Szilvás uram személyében.

— Tisztele a méltóságos ur a tiszteletem urat, s azt izeni, hogy a „Füzes“ mellett szántóföldet elveszi e tiszteletem urat s helyébe ha kell, a Táiför Onucez mellett ad egy darabot.

— A hol csak bogánas terem?
— Biz ott nem igen terem egyéb tiszteletem uram.

— Mondja meg a méltóságos urnak, hogy köszönettel fogadom el a cesért, hisz hogy marandék tovább is e helyen, ha nem kellene szeretnem a tövist is, melylyel az én megváltómat is megkoronázták. Köszönmű, mondja meg.

Meg is mondta Szilvás uram eképen: — Alásan köszöni a tiszteletem uram a

ve, a ki — hogy a miniszterelnök kifejezését megelőzően használjam — ilyen rendszabályokat ily iránygyal alapján nemcsak a ezen kormányának, nem de sem a föléi kormányának meg nem szavazott (Élénk, hosszás helyeslés.)

Valóban, t. v. közönség, ha ezt a kormányelnök beszédét, miután annak egyes-pontjaira szemben állást foglaltam, és az össze-függőben áttekintem, aligha találkoztok jellemből okmányt a mai korok eseteléseire; hozzá kell tennem: szomorúabban jellemző sem. Ima Magyarország miniszterelnöke érzi, hogy gazdasági állapotának súlyos krízisben vannak, rá is azt beszélt, hogy a nyers terményeinek elurultságában heilt nehézségekre: de ebből nem azt az okulást vonja le, hogy Magyarország mint buzát exportáló ország többé meg nem állhat, hogy természetesen át kell alakulnia, hogy ez a nemzeti ipar erősebb fejlődése nélkül nem is képzhető; és nem azt mondja: „én megteremttem ezen szűkös átalakulás feltételeit, ha lehet a vánterület közöttésen belül, ha kell, a külön vánterület alapján, de minden főleg az ország nehézségei az átmenet esetleges nehézségei esztig tekintete és hámir gyököket iparkodik a lakónak többi ország gazdasági állapotaiak ideig óráig tovább támogatása mellett hangulatót csinálni. (Helyeslés.)

És a kormányelnök érzi azt is, hogy szociálistikus és antiszemitá áramlatok társadalmi békéjét fenyegetik: de szembe nem hatol ezen jelesek gyökereit, nem keresi az orvoslást társadalmi betegségeinek gyógyításában, nem tűzi ki célját, hogy egy megfelelő, a bebeszélés „kisebb emberek” is áldását árszóit helyeszeret elmozdítása által — hogy csak ezt az egyet említsem — a pénzhirokt által nyugtot egészségétlen fölénny megszűntesse, és ezzel egy nagy társadalmi ellentétet orvosljon; hanem főleg hűz köztök rendkívül felhatalmazásokat kér, a baj egyes szempontjainak elfojtására mint-ha azzal a szabadság megsértésén kívül bármit is elérné! (Helyeslés.)

Érzi továbbá, hogy a magyar állam egységét még mindig döngözik nemzetiségi igazságok, haibak tagadom, hogy azok ma elesebb jelleget öltöttek volna; érzi az egész vonalon a végreható hatalom rendelkezésére álló közigazgatási szervezet elégtelenségét a törvényes állami akarat pontok végrehajtására, az állami eszme magzatoságának kelő képviselőit; valamint érezik mi honpolgárok is, hogy ez a közigazgatási szervezet a labrakapott gyakorlat mellett egyeni és politikai szabadságjait tisztelben tartására mi biztosított sem nyújt: — (Helyeslés.)

de a helyott, hogy sok ének ezen tapasztalásból a közigazgatási gyökeres reformjának férhis elhatározását levonnia, a helyott, hogy teremtene oly közigazgatási szervezetet, és öntene abba oly szellemet, mely képviselje és megerősítse a magyar állam egységét, szabadságszeretét, pártatlanságát, törvényeinek erejét, intézményeinek jótékonyását, és tisztelje és szereti annak egyaránt vivjon ki a hazá eszméinek, hanem minden akja polgárnál: a helyott meg, elégszik azon rendszer tovább terjesztésével, melyben a kedélyes a marcia válnakozik a státériummal. (Élénk helyeslés.) és időköz köztök rendkívül felhatalmazásokat kér!

És a kiesínység a politikai feladatok felelősségben, mely egyedül a honpai nap esztiges kellemetlenségével gondol, a ma gyar nemzet életének allandó feltételeit felkarolni nem képes, ez a mai korok egyik jellemvonása. Megtalálja a másikat is, a nagyváradi beszéd egy másik részében, melyről majdnem meglepedtem volna, pedig az nagyon érdekes. (Hallgók!)

A miniszterelnök ur ugyanis a kivételes rendszabályokat közvetlenül megelőzőleg nagy hangon hirdeti, hogy az ő meggyőződése szerint magyar államfőirünk nem szabad a józan hallású és szabadulva irányt elhagyvi és ezzel magát ezen szabadulva irányt képviselőjökönk mutatja be. Nem tudom, kihez akarta intézni ezt a figyelmeztetést; mindenesetre kar, hogy nem tette Jászberény városának piacán, mert itt a létező erősség visszavetette volna a szavakat azon fülékhöz, melyeknek azokat hallani legszükségesebb volna, visszavetette volna magához a miniszterelnök urhoz (Derűtlenség.)

Mert egy lelekezethen a szabadulvőség zászlótartóának tisztét igénybe veuni, és bánszóitónak szeméni áramlatokkal szemben az ényomás esztiget követelni, legalább is merészség azok a közönség kiesínységével. És ha megis akná közrú, mely az ilyen szabadulvőségnek is taposl, akkor arra nincs más motto, mint az a latin közmondás, mely azt tartja: a világ el akar amítani, tehát budi amittassék (Derűtlenség és helyeslés.)

De a miniszterelnök ur emés ember,

van liberálizmusán kívül még egy más olva is rezervában; aki nem hiszi, ám olvassa a nagyváradi beszédét. Ezen beszédnek azon részében, mely az őt ént mandátumról szól, azt mondja, hogy ezt behozni tulajdonképen a konzervatív pártnak volna feladata, de miután ilyen a miniszterelnök ur nagy fjdaluma Magyarország nem létezik, tehát ő könyelven az a liberális, mint konzervatív part feladatát felváltva teljesíteni. (Derűtlenség.)

En t. v. k. egyáltalán nem kötöm magamat jelszavakhoz, ellenkezőleg azt hiszem, hogy az a mai korunk, mint a magyar nemzeti politikának követelménye, többé meg nem férnek a régi partelvevészek sáhlójában. De ezért, mint aki nem vagyok a liberális iskolának tanítványa, hanem igen is a szabadságok minden jelölő nélkül ószintre híve, kell, hogy a miniszterelnök ur ezen kéttós szavallására két megjegyzést tegyek.

Az első az, hogy a miniszterelnök ur, miáltal pot-konzervatív hibákat úgy létezik bizonyon tanulmányozva szabadelvű államfői mi minőségének követelményeit gyökeres n ellejeletve. (Derűtlenség.)

De ebből nem következik — és ez másodikk meggyőzősebb, hogy a nemes és alkotmányos értelemben vett konzervativizmus lenyegét elcsújtította volna. (Helyeslés.) Mert ezen konzervativizmus összes hagyományai nek és méltóságának nevében tiltakozom, mert azon fölöttes ember, mintha a miniszterelnök ur „kivételes rendszabályaink” és szesz szabadságellenes ösztöneinek a konzervatív politikával bírmii összefüggése volna. (Hosszas, zajos helyeslés.)

Ezeknek mintáját a III-ik napoleoni uralkodás fogasaiban kell keresnünk, melyben mai kormányzatunk állberálizmus és álkonzervativizma, beleértve a hivatalos képviselői jelöltségek rendszerint teljes, csak-hogy valamivel ösztübbé előképet bírja. (Helyeslés.)

Az ellenzék a hivatalos jelöltségek ellen harcolt a szabadság foggyerével, ha nem is azzal a sikerrel, melyet reményellettünk, de becsülettel. — És ezen harcunk a győztes hatalmasoknak még ma is ingerültséget okoz. Innen magyarázható az, hogy maga a miniszterelnök ur egy olvadtelti szóval, öcsese pedig azon váddal támadja meg az ellenzék választási hadjáratait, hogy nagy igéretekkel, még aztán — a helyi körül-ményekhez képest — ultarmonat, antiszemitikus, szociálistikus, pot nemzetiségi igazgatásokkal iparkodott a nepeit félre vezetni. — Hát amennyiben az ellenzék „vándor apostoli” ellen szót ezen vadakból érem, ki nem tagadom, a „legvándorabbak” egyike voltam, esik egy rész, bitrán felzólíthatom a vádat emelő urakat, hogy állítsanak valamit szemben azon ezrek közül, kik szavamokat hallották csak egy tantus is, aki oly uzereteket vagy a fentebbi jelöltségek bármelyike alá ösz igazságokat szemre nélobbant-hatott. (Éljensz.)

Igenis én ezt a népet alkotmányunk szellemé szerint szabad tényezővé akarom tenni, és azzá lettem, amivé nem tud lenni ezen „szabadelvű” urak egyike sem: a nép embereit. (Élénk helyeslés.) Ez előtt meg-becséshatlan bűnök De azzá lettem, és ez büszkeségek, améikül, hogy egy szó is mondanom volna, melyet visszavonnom vagy szegyenlenem kellene, melyet akarák előtt és akarhál ne ismételhetnék, ezért szavatságszót vállaltak minden földi bíró, de a földön túli bíró előtt is. (Hosszas, élénk helyeslés.)

A mondottak után alig szük egyes kijelölmem, a mi eddigi működésem után szinte magától értődik, hogy egy szebb nemzeti jóvá, hazánk minden ideája és közszá badsága érdekében, a mostani kormányváltás szemben ellenzéknek maradok, határozottabban és kélrelehetőbb mint valaha. — Ezen a kötelezőségről, de nehé pályán szantok kitartó és hi bizalmuk támogatására. (Hosszas élénk és zajos helyeslés.)

Illeték.

Itam már finánczálási dolgokról, — ir tam finánczokról is, de olyan szelgességek-ről, mint maga az illeték és az azzal manipulálók szelgessége, — még nem ir tam. Se vége, se hossza, hát magam sem tudom, hol kapaszokjam bele. Kezdiük a lelevezésnél. A lelevező — a mint én tudom — lehet a Pityi Pakkó is, ki tün cletében Kátugyer se volt; lehet mondón olyan ember is — mert ember számba megy — kinék nem csak, hogy dunsta zina a lelevezést szabadelvű törvényről, de azt egyáltalán értelmezni is képtelen.

Kezbe akádván tehát egy ilyen szelgességtelnek okmány, beadvány vagy akár

egy ezülda, — miután már meg-meg fordigta azt, — teljesen meggyőződik, hogy az se eszma, se kapcs, hanem valóságos papíros: megkezdli a funkcióit” aztán ha van helye rajta — lenyalja, ha meg nincs, — hát: melegeztei; akádván köztök olyan is, ki büszségeiben mindkettőt eszkozi egy szere.

Mivel azonban az okmányra teendő bélyeg fokozatát nem tudja, nem is gondolkozik akkor, a zodon azt esztig „szentölő” szó király lelevezés meg: hanem lelkiismeretnek meggyőződésére azt meköze, hogy „hít szon majd megfellehozik”!

Mig tehát a lelevező es értelmes hivataloskodást végzi, addig az illetékszábszási hivatal — akár a vak — a lelet felvétele hez ilyen eszkozi a kivételt.

Ha meg illetékszábszásról van szó, hát a bíróság kimondják vézében, olyan igyenes oda pingálják hogy a bíróság a „Bélyeg törvény” rendelkezéséhez képest mondatott ki, hogy az ember akár ujra újraszkozában rendényben, hogy káptalanságit vizsi, aztán káptalan fejlet talán kifutja találni, hogy a bélyegtörvény a sok között hányadik esztendőben rendeltett módjában.

Az ez iránti tebehezés 15 nap alatt helyre beadandó, alig hiszem, hogy valaki ezt elmondta a törvényt kikeresné s a bíróság ki mondatásnak alpját képező s-s-s-ka is ismeret seget köthetne.

Ha hajlandók nevetni édes uraim hit elmondom, hogy egy szolgátró megbírságotk azért, mert egy, vagy több hivatalos úgyletnak az érdekeit fel által kiadottí rért hiteles és bélyegzel ellátott másolatára kért választott hitelesítési záradékban nem volt ki-tüntetve az eredeti úgviratra ragasztott bélyeg nagysága, pedig — úgy igaz, mint hogy ezt írom, — miként az eredeti úgviratok az adófelgyelgés redeflete folytán felvett jegyzőkönyvek lévén, — szó teljes értelemben hivatalos aktákként képeznek és minthogy azokon bélyeg minsen valóságos bűvészet lett volna a rajtok levő bélyeg nagysá-gát elmeslni.

Az ilyenek után sok okos ember úgy sóhajtana fel, hogy: „Isteneim, de nagy a te keredt és sok benne a barom!” én meg csak azt mondom: hogy betti a kolera!

Tromf.

Színház.

F. 16 13-án „Koldus diák” került színe-re telt ház mellett. A „Koldusdiák” ez előadása díszesreter vált volna bármely vidéki színházgatórának. Úgy a jelmezek szélsősége s változatosága, mint az ensemble-ok tel-jessége, minden egyes szereplőnek öntudatos játéka egyaránt élvezetessé tették az előadást. Bicskai Julesa (Laura), Ellinger Ilona (Bronszlava) az előadás főpontjai voltak (Gyönyörű toletoje-jük, szupendi routine-jük, s az utóbbiak különben is szinpatikusabb játéka sokszor elragadta tapsra a közönséget, mely ezután annyira bőkezű volt ebben, hogy meg Kövesyit is a lámpák elő hitva a börtönös szerepében. A két diák szerepét Huni s Hunyadi játszta nagy vervevel, de kevés sikerrel. A karok jól énekeltek.

F. 16 14-én „Czigány Panna” eredeti népsziműz s 3 felvonásban, irta Almássy Tihamér, zenéjét Serh. A czimzserper Bácsné kezében jó helyen lett volna, ha a czigányos beszéd nem hangzott volna olyan erőltetve Bácsné ajkairól, s amnyi grimasz nem vág e közben. Alakítása most sem nélkülözte a frisseséget, éneke meg lett újrzáva, — de egészben véve nem sikerült. A sok aprécsudri szerep közül Kövesy (Szobozsal) tudta a magáét különösen érdekesíteni, sok-szor derült hangulatót kellett ígyyeten fozgólódsalvad, Békessy Rozsa (Ilus) szintén a kevésbé jól játszó közt volt, s azt a be-nyomást tette ránk, mintha népsziműz szepre nem volna alkalmas. Hunyadi (Mar-cy) kis szerepében jól megállta helyét, Miky (Schmplez) sok derűtlenséget idézett elő abszurdokodással. Logrokovesyesebb volt a kis Takacs Jolan (12 éves) Ilona szerepében, Lauerne (örz. Kondersiné) mint mindig, ugy most is tökéletesen megfelelt feladatának. Közönség egy számban volt jelen, a mi fölött volna okunk esodlakozni ilyen jeles társulatot ilyo volna jobban part-fogvni. A zombori közönség e hídszégese utobb meg majd oly hirbe hozza színházunkat, hogy jórával igazgató be sem meri tenni a lábát.

F. 16 15-én „Korn-villei harangok” A közönség halálatlan közönnel maradt el ezen előadásról épügy, mint már e szim-lyadban atalan tapasztaltuk. Ennek talajdonítjuk, hogy a rendező nem sok gondot fordított a színpadra, a jelmezekre, s a kar-mester is megengedte egy-két dal kibugáz-sát. Az egész előadás vékonyan ment. Bicskai (Szerepelt) jól utánozta Hegyi Arankát

Bicskai Julesa kedves Zsermón volt. Hunyadi Henri szerepét eleg méltósággal önekelte, de Huni (Grensó) rekedtnok látszott. Huni ur selypiti is, a mirol pedig le kell szoknia, különben Szabadkán nem tölti ki a telt látsóni. Mi meg vagyunk vele elégtelen viszonyunk közt, de a szabadkaiak mellán fogják kifogásolni jitékát. Kövesy Gáspár apóiban — hogy s z i n é s z-művelvényen fejezzük ki magunkat! — csapni való volt.

F. 16 16-án „Seigliere kisasszony” vigjáték 4 felv. ban, irta Sándor Gyula, fordította D. A. Rendező Mándók. Adott hely-zet, melyre a szerző nem valami lelkesen egy-cselekményt épített. Összes érdeme, hogy szellemesen van írva s a dialógok csatvona-folyának. Nagy érdeklő nem várjuk lebonyo-lódását. A darab hőse, ugylátszik Destour-nielles ügyvéd, kinek szerepét Mándók ugy látszik művészesen adta, mert a közönség igen gyakran megtapsolta, de mi az ő jété-két legobb akarttal se érthették meg. A némajáték színterünk izetlen s tulzolt volt, a túlságos hajlongások, filozofés, édeskés mosolyok, emphatikus kitérésök inkább árul-ták el, hogy az ember nem értette feladatát, mintsem az ellenkezőjét. F. inomság, hígadszág, agyáshoz mlto komolyság nem volt ez alakításban s a világon senki se hiszi el. Mándókunk, hogy 1817 ben az ügyvédek egy geraltak magukat. Békessy Rozsa (Hela-na) ijvekezt jól játszi. Veress (Seigler) a legobb természetességét fejtette ki. Igen jól játszottk Morvai (Stamply Bernard). Maár Julia (Vambert báróné Kövesy (Raul) nem tudta, mit játszik. Inkább hasonlított egy komornyikhoz, mint egy fiatal báróhoz. Ilyen szerepeket ne vállaljon.

Országos hírek.

szept. 16-án

Apponyi Albert gróf Jászberényben. Habár az Apponyi megérkezéséről szóló hír, egészen vártalann jött, s maga a gróf kérte, hogy ne rendezzenek ünnepléys fogadtatást, mégis az egész lakosság kivonult a pályához s a legnagyobb lelkesedéssel fogadta képviselőjét. A bevonulást után Apponyi Albert gróf nagyhatású beszédet tartott. A beszéd után békés volt. A gróf még délután visszatuzott Budapestre.

szept. 16-án

Tisza Kálmán miniszterelnöknek tegnapi előtti bécsi tartozkódása alatt a magyar országgyűlést megnyitó trónbeszéd is megbeszélőtt.

Nagy Szombenben a szász egyetem köz-nyilvánosk folyó évi díjazását dr. Bronneberg Mór főispán szept. 15-én délelőtt 10 órakor nyitotta meg. Az alakulás megtörténte után az egyes bizottságok választattak meg. A dícső-szent-martoni kerületben, melynek mandátumáról gr. Tisza Lajos le-vele, a választók h. Kemény Jánost kérik fel a jelöltségek elfojzására.

A király e hó 22-én huzamosabb tartózkodásra Budapestre jön s jelen lesz e hó 27-én az opera megnyitásán s 29-én megnyitja az országgyűlést. Az országgyűlés 25-ékre lesz egybehívva, de az ünnepi megnyitás 29-én fog megtörténi a királyi várakban. A király akar tartja meg egyzersimén trónbeszédét.

Hírek.

A zombori adófelszólamlási bizottság a Baja város III. oszt. kereseti adókat és nyil-vános számdarosa kötelezetket vállallat által beadott másodköti felbevezéseket f. hó 15-25-ig fogja tárgyalni alá venni. A felszólamlási bizottsága Baja törvényhatóságától Bajai Péter van kikölve.

Ifj. Petrovacz István bajai városi al-zámszóva több mint egy évi súlyos betegség után e hó 10-én áthalalozott.

Jankovics Aurél Baja város főispánja az ifj. Petrovacz István halálával megresse-dett szánitsit ásna helyettesül Gregus Auréll közig. kiadótt, ennek helyére pedig tiszteletbeli szánitsit czimmel Szobner Vil-most nevezte ki.

Baja város ipartanácsába budapesti kereskedelmi és iparkamara szeptember 9-én tartott ülésében rendezet tagozul Weidinger Salomon és Frankenberg Ferenc, pótagozul Csapláros Ferenc és Schön Antal urakat választotta meg.

A szabadkai vasparipások nagyobbúra mentek. Az indulás e hó 15-én történt s ki-rándulásukban meglátogatták Feketehegy Ök-ér és Cjvidék községeket. A távolság 740 kilo méter.

Pályázat van hirdetve a helybeli rom-kath. iskolaszéknel egy helyettes tanítófél-

állomásra 25 frt havi fizetés mellett. Határ idő szept. 25.

Hymen. Szilágyi Ferencz Szilágyi Vilmos ö-kánizsai földbírókos fia jegyet váltott Mózser Irma kisaszonnyal, Mózser Julianna községt. ivónó szép, kedves leánival.

Az újoncok berendése tárgyában a közös hadügyminiszter rendelkezett tett közlé, a mely szerint a hadseregnek az idén tényleges szolgálatra bevonuló újoncai részben f. évi október 6-án, részben 11-én kötelezes az illető hadkiegészítési kerületek főhelyein jelentkezni. Október 1-én csak is azok az újoncok hivatnak be, a kiknek ezredet Boszniában, Hercegovinában, vagy Dél-Dalmáciában állomásoznak.

A b-topolai takarékpénztár új igazgatószázi tagjai és módosított alapszabályait bejelentették a szabaddkai kir. törvényszéknel f. é. jan. 19 én.

O-kánizsán Tóth Pál bírókos szőlőjében filokszera mutatkozott.

Irodalom.

A „Budapesti Hírlap”-ot, mely jelenleg a főváros legelterjedtebb napilap-

jai között első helyet foglal el, olvasóink figyelmébe legmelegebben ajánljuk A „BUDAPESTI HIRLAP” nem pártlap. Pártja olvasóinak kiterjedt köre. Szolgálatokat nem kíván se kormányának, se jobb se balpártnak tenni, csupán a közönségnek és, a mi ugyanaz, az országnak. Miből állnak ezek a szolgálatok? Első sorban abból, hogy mindenről, a mi az belül vagy kívül akár politikai, akár társadalmi, akár művészi, akár tudományos téren fölmerül: híven, pontosan, gyorsan, röviden, de mégis kimerítően és részrehajlás nélkül értesítse közönségét.

A „Budapesti Hírlap” rendes tartalma a következő: 1. Politikai és társadalmi vezércikkek. 2. Tudományos, ismeretterjesztő és mulattató tárcák. 3. Az apró politikai hírek, a fővárosi ügyek, az egyesületek, a művészetek rovata. 4. A fontosabb események bővebb leírása külön cikkekben. 5. Távirati tudósítások. 6. Napi események rovata. 7. Közgazdaság. — Ezenkívül a mellékletlen rendszeren-

egy-egy vezérek a társadalom valamely osztályának érdekeiről, országgyűlési tudósítások, tárcák, törvényszék, vidéki híro-
rovat, önálló ismeretterjesztő, szórakoztató cikkek, tudósítások a divatról, hasznos tudnivalókról és állandóan egy regény A „BUDAPESTI HIRLAP” rendes írói: Csukási József szerkesztő, b. Kass Ivor, gr. Teleki Sándor ezredes, Rakosi Jenő, Balogh Pál, Benedek Elek, Berényi László, dr. Csapodi István, Dery Gyula, Huszár Imre, Kacziány Géza, Molnár László, Rakosi Viktor, Szokolay Kornél, dr. Wolf Vilmos. Rendkívüli alkalmakkor a „Budapesti Hírlap” rendes terjedelme, a mely 12 oldalnyi, hol egész ívvel kibővíti. Nagyobb ünnepekre ünnepi számokat ad, melyek a feldolgozott hírlapi napi anyag mellett becses és érdekes tartalommal bírnak. Kiváló események színhelyére külön tudósítókat küld, akik ügyességük és megbízhatóságuk által egyaránt lekötelezik a közönséget és a szerkesztőséget. Bécsben, Ber-

linben, Párisban és Londonban valamint Európa minden nevezetes városában rendes tudósítói vannak, akik közvetlen benyomásuk alapján adnak hírt arról, ami a világvárosok lakóit foglalkoztatja. A „BUDAPESTI HIRLAP” a legelősebb politikai, szépirodalmi, társadalmi és gazdasági napilap. Előfizetési ára: Félévre 7 frt. — Evnegyedre 3 frt 50 krajcár. — Egy óra 1 frt 20 krajcár. — Az előfizetés leggyorsabb postautalvány-nyal teljesíthető e címen: „BUDAPESTI HIRLAP” Budapest, kalap-utca 16-dik szám alatt. Tisztelettel ajánljuk a „BUDAPESTI HIRLAP”-ot, első és rendíthetetlen hirdetőjét a magyar nemzet államérdekeinek, a t. magyar közönség figyelmébe.

Felolós szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:

MÜLLER GYULA.

MAGYAR JELZÁLOG-HITELBANK

100 forint névértékű nyeresemény-kötvényei

4% kamatozással.

Első húzás már szeptember 15-én

Evenként három sorsolás és pedig szeptember, január és máj. 15 en Jelen alkalommal

Főnyeresemény 1000,000 frt.

Legkisebb összeg, mellyel minden kötvény visszafizettefik, 100 frt osztr. ért., azonkívül egy nyeresemény-jegy, mely a tulajdonosnak jogot ad az összes további húzásokban résztvételre. Ily módon minden már egyszer nyereseményben részesült kötvény is tovább játszik a további sorsolásokban, tehát egy kötvényre több alkalommal is eshet nyeresemény. Ezen nyeresemény-kötvények valamint kimerítő prospectusok kaph.

a Magyar leszámítoló- és pénzváltó-banknál

Budapest. Wurm-udvar. valamint minden nagyobb bank- és váltó-haznál.

TÜZIFA ÁR-LEENGEDÉS.

Hogy azon t. cz. vevőknek, kik téli szükségletüket már most akarják fedezni, kedvezményt nyújtsunk 8 köbméteren) felüli vételeknél az árakat méterenkint 50 krajcár leszállítottuk. E szerint:

1 méteről gyertyan- és cserfa hasáb I. oszt.	14.—
1 " " " " " " " " " " " " " "	11.50
1 " " " " " " " " " " " " " "	11.50

Megjegyezzük, hogy a fa kiváló előnyösen, azaz tömören van meter ölebbe rakva, és hogy a mostani beszerzés ezenkívül már csak azért is ajánlatos, mert ezen kedvezmény-árak csak rövid időn lesznek érvényben.

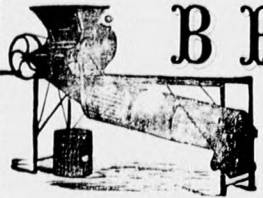
Zombor, 1884. szept. hóban

ROHEIM TESTVÉREK.

BROGLE JÓZSEF

BUDAPEST gép- és rostalemez-gyára Gyári külső vácsi-út. Raktári vácsi-körút 88.

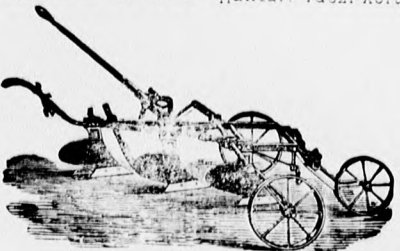

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitanutott

TRIEUR-jeit

váltható szitákkal. Gabona tisztító-rostákat. Tengeri-morzsolókat.

Ilyukasztott és hasított lemezeket, malmok méhészeti és technikai célokra.

járgány-cséplőgépeket

Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzetirostát,

1882. augusztus 3-án 17597. sz. alatt szabadalmazva mint egyedüli gyártója Nagysága 4* 4* magas és 2* 4* széles, súlya 50 kl. ára 48 frt.

Arjegyzekek kívánatra ingyen.